

MOTÝL

Tiene minulosti

Lenka Gahérová

Copyright © Lenka Gahérová 2010
Design © Motýl design 2010
Cover photo © Isifa 2010
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl 2010

ISBN: 978-80-89199-99-0

Vytvorenie elektronickej verzie Dibuk, s.r.o., 2010

Lenka Gahérová

Tiene minulosti

VYDAVATEĽSTVO MOTÝĽ

Ďakujem môjmu odbornému poradcovi majorovi Danielovi Rizikymu, ktorý dohliadal na to, aby moje predstavy o vyšetrovaní nedehtovali prácu polície a aby tí, ktorí vedia, ako to v bežnom živote naozaj chodí, bezradne nekrútili hlavami.

Prípadné odchýlky od skutočnosti sú úmyselné, na pobavenie čitateľa, nie na zosmiešnenie mužov zákona.

Avšak akákoľvek podobnosť s realitou nie je vôbec náhodná. Aj tá najabsurdnejšia situácia je inšpirovaná samotným životom.

PROLÓG

Dita kráčala opustenou uličkou. Všade vládlo nočné ticho. Jediný zvuk vydávali opäťky jej topánok. Monotónne klop – klop sa striedalo s tepom, pulzujúcim v jej spánkoch.

Dnes to s alkoholom trochu prehнала, ale pili všetci. Zapíjali smútok, že sa po štyroch rokoch bezstarostného študentského života rozlúčia, a oslavovali, že sú konečne dospelí, plní krásnych predstáv a smelých plánov.

Odrazu sa do pravidelného klop – klop zamiešal ešte iný zvuk. Už ľutovala, že posmelená alkoholom odmietla návrh spolužiakov, že ju odprevadia. Pridala do kroku a nervózne sa obzerala. Bolo jasné, že ten iný zvuk sú cudzie kroky.

„Ale prečo nikoho nevidí, prečo tie kroky raz počuje a raz nie?!“ Striasla sa od strachu. Už nekráčala rýchlo, utekala. Aj kroky za ňou zrýchlili, nevedela, či je to strachom alebo ich naozaj počuje bližšie. Triasla sa, slzy jej stekali po tvári, utekala tak rýchlo, ako to len opäťky dovoľovali, už nemala pochyb o tom, že ju niekto sleduje. Zvuk bol už celkom blízko.

Vtom ju niekto surovo zdrapil za ruku a otočil, až takmer spadla. Hlasno vykrikla a konečne pozrela na svojho prenasledovateľa.

„To si ty?“ vydýchla.

„Čo ma sleduješ ako nejaký úchylák, vieš, ako strašne si ma vyľakal?“ začala mu nadávať, keď sa spamätala.

O pár desiatok metrov ďalej stál Tomáš s Endym a niekoľkými dievčatami. Bol trochu nervózny, že Ditu nechali ísť samu. Im sa ešte nechcelo rozísť, ale ona sa už náhlila domov. Keď ju začuli vykriknúť, spozorneli.

„Ty tu zostaň s dievčatami, ja sa bežím pozrieť, čo sa stalo,“ povedal Tomáš kamarátovi a bežal tmavým chodníkom, ktorým

kráčala pred chvíľou Dita. Utekal tak rýchlo, že takmer minul kopu nakosenej trávy, ktorá už začínala voňať senom. Zazdalo sa mu, že počuje nejaké tlmené zvuky. Zastal a natŕčal uši. Počul zvuk trhajúcej látky, hlasné fučanie a snahu o volanie.

Potichu sa zakrádal tým smerom.

Za veľkou kopou trávy zbadal Ditu. Niekoľko jej držal rukou ústa, roztrhol sukňu, aj nohavičky a sám sa rozopínal. Aj keď ho hrýzla do ruky a kolenom sa snažila zasiahnúť útočníkov rozkrok, bolo jasné, že v tomto nerovnom boji je ona ten slabší súper. Od zlosti sa mu zatmelo pred očami. Priskočil k nemu, zozadu ho zdrazil za vlasy a všetkou silou zhodil na zem. Padol na chrbát, až to zadunelo. Vtom ho spoznal.

„Ty jedna hnusná, odporná sviňa! Štyri roky sme spolu chodili do školy, mysleli sme si, že si kamoš a ty urobíš toto?“ zručol, dlaň zovrel do päste a celou silou udel útočníka do tváre. Niečo zaprašťalo. Od bolesti neprirodzene zaškriekal a chytil si tvár.

„Hovado! Zlomil si mi nos!“ v hlase mu bolo počuť plač.

„Zaslúžil by si si, aby som ti zlomil väzy, ale kvôli takej svini nepôjdem sedieť!“ kričal a v prvom momente si ani nevšimol, že Dita sa medzitým rýchlo pozbierala a utekala preč. Volal ju, bežal za ňou, no ani sa neobzrela. Hnaná hanbou, strachom a ponížením nechcela, aby ju niekto videl.

Doma sa vyzliekla, zničené veci zviazala do igelitky, aby ich druhý deň vyhodila do kontajnera. Vliezla do sprchy, kde sa rozplakala. Ostrou kefou si drhla celé telo, aby zo seba zmyla všetky dotyky toho nadržaného hajzla. Po chvíli ju začala páliť koža na celom tele. Pozrela na seba do zrkadla. Bola celá červená. Pomyslela si, ako je dobre, že škola skončila. Už nikdy viac nechcela nikoho z nich stretnúť. Jeho kvôli hnusu, ostatných kvôli hanbe. O dva dni odchádzala na opačný koniec republiky, rozhodnutá nikdy viac sa nevrátiť.

„Tomi, na stole máš list!“ zakričala Táňa na manžela od drezu hneď, ako prišiel domov.

Už netrpezlivo čakal na odpoveď od vydavateľa, preto svoju ženu len letmo pobožkal a obzeral sa po obálke. Vzrušene pozrel na poštu. Obálka je malá, čo by mohlo znamenať, že vydavateľstvo mu rukopis nevracia a jeho kriminálne príbehy vydajú.

No toto písmo spoznával, aj keď ho už viac ako dvadsať rokov nevidel. Odtrhol bok a vytiahol lístok.

„POZVÁNKA. Vážený spolužiak, spolužiačka. Dovoľujem si ťa pozvať na stretávku po dvadsiatich piatich rokoch...“ prečítal nahlas a neprítomne hľadel na sporák, kde v hrnci variace sa zemiaky nadvihovali pokrievku, ktorá klopkala.

„Máte stretávku?“ pýtala sa Táňa udivene.

„Vyzerá to tak. Aj keď neviem, či je po toľkých rokoch prvá, alebo ma doteraz ani na jednu nepozvali,“ odpovedal zamyslene a pokrútil hlavou. Rozmýšľal, kde zohnali jeho adresu.

„Vieš, nikdy si o škole nechcel rozprávať, vyhýbal si sa tomu, preto som sa radšej nepýtala, ale nechápem prečo.“

Tomáš len zamyslene pokyvoval hlavou a pomaly odchádzal do obývačky. S utierkou v ruke išla za ním a oprela sa o zárubňu. Čakala, či jej konečne vysvetlí dôvod, prečo bola téma „škola“ celé roky tabu. Sadol si do kresla, a keď si všimol, ako tam stojí s otázkou v očiach, natiahol k nej ruku.

„Pod,“ zašepkal.

Odo dverí hodila utierku na kuchynskú linku a podišla k nemu. Chytil ju a stiahol k sebe. V spomienkach sa vrátil k noci, od ktorej uplynulo štvrtstoročie, k noci, ktorú nedokázal vymazať z pamäti.

„Vieš, na škole sme boli dobrá partia, teda aspoň sme si to celé štyri roky mysleli. Lúčilo sa nám ťažko, preto sme po rozlúčke zapadli do jednej reštiky. Rozprávali sme sa, spomínali, sľubovali,

že sa budeme pravidelne stretávať a všetky reči sme zapíjali alkoholom,“ stíchol a zdalo sa, že hľadá vhodné slová na to, aby svojej manželke konečne prezradil, prečo tak nedôveruje ľuďom, prečo má také problémy pustiť k sebe niekoho bližšie. To, čo sa tej noci stalo Dite, začal rozprávať pomaly a takým neprirodzeným hlasom, až vyzeral ako pod vplyvom akejsi hypnózy. Táňa šokovaná počúvala. Nemohla uveriť, že jej muž celé roky v sebe drží takéto tajomstvo.

„Keď Dita utiekla, volal som ju, chvíľu som za ňou bežal, ale potom som si uvedomil, že asi nechce vidieť nikoho, ani mňa.

Vrátil som sa a ten sviniar tam ešte stále stál a smoklil nad svojím napuchnutým ksichtom. Vôbec neľutoval to, čo urobil, iba mi bez hanby nadával, že som ho zohavil. Strašne ma to našťvalo. Podporený alkoholom som sa do neho pustil. Udieral som ho päšťami a keď sa zosypal na zem, rozzúrený som do neho kopal ako do vreca. Jačal, pišťal, prosil, a to ma dráždilo ešte viac.

„Aj Dita by ťa prosila, keby si jej nezapchal ústa!“ kričal som na neho medzi kopancami. Bol som ako nepričetný, pamätám si len, ako ma Endy, ktorý tam aj s babami dobehol, chytil a ťahal nabok.

Niektó zavolať policajtov a mňa potom obvinili z ublíženia na zdraví. Myslel som si, že ma Endy podrží, že bude svedčiť v môj prospech presvedčivejšie... Boli sme vždy ako dvojčatá, dokázal mi odpustiť aj to, že som ho na lyžiarskom skoro prizabil baterkou. No to, že sa ma nezastal, doteraz cítim ako zradu. Dostal som dva roky natvrdo, ale polovicu trestu mi odpustili. Ostatné už vieš,“ dodal sotva počuteľne.

„Viem o base, aj za čo si ju dostal, ale nikdy si mi nepovedal, prečo si sa bil. Prečo si to za celé roky nikomu nepovedal? Mne, obhajcovi, sudcovi, spolužiakom,“ nechápala. Prečo išiel sedieť on a ten potkan pobehoval po slobode a možno to skúšal aj na iných dievčatách?

Celé tie roky si myslela, že sa bil len preto, lebo bol opitý.

So svojím mužom sa zoznámila pred rokmi, keď chodila do väzenia za otcom, ktorý nešťastnou náhodou zrazil dieťa a odsúdili

ho na jeden rok. Úplne sa zosypal a výčitky preňho boli väčším trestom ako samotná basa. Aj keď nehode nemohol zabrániť, aj keď sa tomu chlapcovi snažil zachrániť život, plač, výkriky a výčitky matky ho budia zo sna ešte aj dnes.

Vo väzení sa pokúsil o samovraždu, no Tomáš ho našiel skôr ako smrť a zachránil mu život. Podľa jeho názoru sa matka toho dieťaťa snažila zodpovednosť za synovu smrť zvaliť na neho, aby nemusela bojovať s vlastnými výčitkami a svojou vinou. Stále mu pomáhal, hlavne psychicky, a tým si Táninho otca úplne získal. Ten ho na oplátku miloval ako vlastného syna a keď mu oznámil, že sa chcú s Táňou zobrať, objavil sa na jeho tvári úsmev, azda prvý od tej nehody. Prestaľoval sa za ňou do cudzieho mesta, ďaleko od ľudí, ktorí ho sklamali, ďaleko od spomienok na ten nešťastný večer. Vzdialenosť medzi jeho rodným mestom a novým bydliskom nebola väčšia ako tridsať kilometrov, no bola dosť veľká na to, aby bolo pravdepodobné, že sa bude stretávať s rodičmi, alebo so spolužiakmi. V podstate zmizol presne tak, ako to urobila Dita.

Zo spomienok ju vyrušil Tomášov hlas.

„Dita nepodala trestné oznámenie a navyše zmizla z domu. Ani jej rodičia nevedeli, teda aspoň to tvrdili, kde je. Nemal som svedkov, bolo by to moje slovo proti jeho. Veď ani môj vlastný otec mi neveril. Keby to bol vyhral, vyzeral by som ako sviňa, ktorá sa opije, je agresívna a navyše obviňuje neprávom kamaráta. Takto vyzerám len ako bitkár, ktorý sa nevie kontrolovať, keď si trochu viac vypije. Okrem toho, nestretol by som teba,“ dohovoric, konečne sa nadýchol a dal jej pusku na konček nosa.

Začalo jej dochádzať mužovo správanie v niektorých situáciách, keď si myslela, že reaguje prehnane. Chápala, prečo nemá iného, naozaj blízkeho priateľa okrem jej otca, prečo absolútne nepije, prečo ich synovi Filipovi nikdy ani necapol po zadku, a to ani vtedy, keď by si to zaslúžil. Vždy len trpezlivo vysvetľoval a opakoval dokola stále to isté, veriac, že to je tá správna výchovná metóda. Vždy mu dôveroval a hlavne – vedel mu často odpúšťať.

Osvietená poznaním pocítila, ako veľmi svojho muža miluje.

Pritúlila sa k nemu. Začali sa bozkávať. Tomáš ju objal, vstal a nepúšťajúc ju z náruče, išiel do spálne, kde sa s ňou zvalil na posteľ. Navzájom sa vyzliekali, hladkali, perami skúmali svoje telá tak, ako už veľakrát predtým.

Tomáš odbehol do kúpeľne, zaštopľoval vaňu, na dno nasypal farebnú soľ a pustil prúd príjemne teplej vody. Ponáhlal sa do spálne, kde na posteli čakala jeho láska.

Pomaly ju ťahal k sebe. Objal ju a začal bozkávať.

Oči sa jej leskli vzrušením a on bez toho, aby oddelil svoje ústa od jej, presúval sa s ňou pomaly k vani plniacej sa voňavou modrou vodou.

Nežne ju od seba odtisol a pomohol jej vojsť do ich súkromného mora. Sadol si oproti nej a postupne začal hubkou umývať celé jej telo.

Zavrela oči, položila si hlavu na okraj vane a rozkošnícky sa usmievala.

Odrazu akoby jej telom prebehol elektrický prúd. Prudko otvorila oči. Stretli sa s jeho nezbedným pohľadom. Držal jej nohu a jazykom krúžil okolo každého prsta, hrýzol a bozkával ich zároveň. Pociťoval radosť z toho, ako sa celé jej telo trasie vzrušením.

„Prosím!“ zašepkala.

„Prosíš o čo?“ doberal si ju.

„Už dosť.“

„Nepáči sa ti to, mám prestať?“

„Neopováž!“

Tomáš sa tej nerozhodnosti smial ešte viac. Rukou jej hladkal nohu, pokračoval na vnútornej strane stehna, na samom vrchu sa krátko zdržal a cez mierne vystupujúce bruško pokračoval k prsiam. Keď sa dotkol stuhnutých bradaviek, jeho prsty vystriedali pery a jazyk.

Táňa ho odstrčila a rýchlo sa postavila.

„A dosť! Toto už nevydržím! Odchádzam do postele a tebe radím, aby si ma nasledoval. Ak tak neučiniš po tom, čo si tu so mnou urobil, ráno na stole nájdeš návrh na rozvod,“ povedala vážne, no v očiach jej okrem túžby zahral úsmev.

„Rozvod? Nikdy!“ zakričal za ňou teatrálne a tiež vyskočil z vane. Kašľal na chladnúcu vodu v nej, strhol z vešiaka uterák a ponáhľal sa do spálne.

Ležala na prikrývke a jej pohľad sľuboval to, čo nasledujúce okamihy splnili.

Bol jemný, citlivý, vnímavý a hlavne opakoval svojej láske, ako veľmi ju miluje.

„Si ako káva. Voňavá, horúca, silná, dokážeš ma udržať hore celú noc.“

Často ju zasypával podobnými nežnosťami.

Unavení dlhým milovaním ležali vedľa seba v posteli. On na chrbte, ona s hlavou položenou na jeho ramene. Krútil hlavou a svojimi mrožimi fúzmi ju štekľil na čele.

So zavretými očami otočila k nemu hlavu a zľahka bozkávala jeho bradu.

„Tomi?“ zašepkala.

„Áno?“

„Kedy to máte?“

„Ani neviem. Ja asi nepôjdem.“

Otvorila oči a pozrela na neho.

„Ty tam musíš ísť!“ povedala rezolútne.

„To nie ty sa máš hanbiť pozrieť ostatným do očí. A musíš im to dokázať,“ vysvetľovala.

„Poď tam so mnou,“ prosil ako malý, zúfalý prváčik, ktorý sa bojí ísť sám do školy.

„Láska, ty to zvládneš. Nikdy si nebol zbabelec a ja neverím, že s tým teraz začneš.“

Usmial sa na ňu.

„Ty vždy vieš, čo máš povedať. Zakaždým ma dostaneš tam, kde ma chceš mať. Ako to len robíš?“ na stretávku sa už snažil nemyslieť.

„To je moje tajomstvo. Ale myslím, že to robím podobne, tak ako ty dokážeš meniť tému rozhovoru, keď ti to vyhovuje,“ dala mu najavo, že jeho manéver preukukla, no už sa k tej téme viac nevracala. Bol to jeho problém a ona mu nechcela vnucovať svoje

názory, ani niečo riešiť namiesto neho. Nikdy ho do ničoho nenútila, ako to robila svojmu mužovi jedna jej kolegyňa a väčšinou tým aj tak dosiahla úplný opak. Bola natoľko múdra, že sa učila na chybách druhých a on ju za to miloval.

„Čo myslíš, bude tam aj on?“ opýtala sa a neprestala s upravovaním goliera na košeli. Nevyslovila to meno, no aj tak obaja vedeli, koho má na mysli. Ani Tomáš ho nikdy nemenoval, akoby sa bál, že mu potom zostane v ústach zlá chuť. Keď o ňom rozprával, použil výraz hajzel alebo niečo iné, podobne nelichotivé. Aj tak ju to nikdy nezaujímalo. Nepredpokladala, že sa s ním niekedy stretne.

„Určite tam bude. Za to, čo urobil, sa nehanbil ani vtedy, keď som ho načapal, prečo by sa mal teraz, keď nikto netuší, čo spravil a je vlastne obeťou môjho násillia. Teda aspoň dúfam, že tam bude, lebo mu chcem dať jasne najavo, že aj keď sa mu to prepieklo, prišiel som na spôsob, ako ostatným prezradiť, čo sa tej noci vlastne stalo. Iba ma mrzí, že mi nevydali tie moje poviedky.“

Ohromená na neho vyvalila oči.

„Moje nervy. Ty si tam vložil aj svoj príbeh?“

Pokýval hlavou.

„Tak, ako si mi ho vyrozprával?“

Opäť pokýval hlavou.

„Aj so skutočným menom.“ Tváril sa neisto. Podľa jej reakcie nevedel odhadnúť, či to schvaľuje, alebo ju to šokuje.

„Od začiatku som bola na tvoju SPOVEĎ SPOZA MREŽÍ veľmi zvedavá, hlavne preto, že si s tým robil také tajnosti, ale teraz sa naozaj neviem dočkať.“ Usmiala sa, objala ho okolo pása a zdvihla k nemu tvár, aby jej dal pusu. Sklonil hlavu a huňatými fúzmi jej najprv šteklil oči, líca, krk a nakoniec ju začal vášnivo bozkávať.

Privinula sa k nemu bližšie a začali sa spoločne pohybovať, ako keby počuli nejakú tichú, pomalú hudbu.

Zrazu sa od nej odtrhol a zadýchaným hlasom povedal.

„Buď mi dáš okamžité pokoj, alebo nikde nejdem a zostávam doma. Osobne sa mi viac pozdáva druhá alternatíva.“

Usmiala sa, potešená jeho slovami.

„Veď ti nič nerobím! Dobre teda, idem si dať nejaké škaredé rozťahané tepláky a rozpárané tričko, aby si už mohol ísť a nemusel sa vyhovárať, že ťa žena nepustila,“ navrhla so smiechom.

„Dobre vieš, láska, že nechutný obal ma nedokáže odradiť, keď veľmi dobre viem, aký poklad sa skrýva vo vnútri. Stačí slovo, zostanem s tebou doma a celý víkend sa budeme spolu milovať,“ navrhol a zvodne mrkol.

„Choď už,“ rozhodla.

„Odíď skôr, ako o tom úžasnom návrhu začnem uvažovať,“ otočila ho a postrkovala smerom k dverám.

„Budeš to ľutovať...“ pokúšal sa ju ešte naposledy presvedčiť. Bezvýsledne.

„Ľutujem to už teraz, ale nechcem, aby si niekedy musel banovať, že si tam nešiel,“ povedala už vážne.

Zastal, otočil sa k nej a naposledy ju pobožkal. Končekmi prstov ju pohladil po tvári a na rozlúčku sa usmial.

„Milujem ťa,“ povedal. Nečakal, kým niečo odpovie, otvoril dvere a odchádzal. Neobzrel sa ani vtedy, keď za sebou zatváral bránku. Cítil sa, akoby znova nastupoval do výkonu trestu, nie ako keď sa ide po rokoch zabaviť s bývalými spolužiakmi.

Stála vo dverách, kým sa nestratil za rohom ulice. Potom pomaly zavrela dvere a mala pri tom pocit, akoby z jej života odchádzal už navždy.

V autobuse mal zatvorené oči, no nespál. Bol nervózny a dlane sa mu potili. Stále si opakoval Tánine slová, že on nie je ten, kto sa musí hanbiť, no akosi to nepomáhalo.

„Ahoj, Tošo,“ začul Tomáš váhavý pozdrav a meno, akým ho už nikto roky neoslovil. Obzrel sa a pozrel do tváre bývalého kamaráta.

„Nazdar,“ nevedel, čo by mal ešte povedať. Jeho tvár v ňom opäť vyvolala spomienky na ten večer. Hľadel na neho. Zostarol, zmenil sa. Jazva ťahajúca sa od obočia cez čelo až k vlasom bola dôkazom úrazu. V pamäti sa mu vynorila noc, keď mu rozbil hlavu a proti svojej vôli sa usmial. S nosom nakrivo, ktorý mu zostal ako pamiatka na ich dávne dobrodružstvo, mu pripomínal profesionálneho boxera. Podobal sa na jedného bývalého spoluväzňa, ale aj napriek nedokonalostiam v tvári zostal stále tým chalanom, s ktorým sedel štyri roky v jednej lavici.

Obaja boli v rozpakoch. Nevedeli, čo povedať.

„Čaute, chalani,“ prerušila Soňa trápny okamih ticha.

„Som rada, že ste prišli. Obaja,“ pozrela z jedného na druhého a tiež akoby stratila reč. Úsmev, ktorým vítala ostatných, a bezprostrednosť, s akou sa s nimi rozprávala, sa zrazu niekde vytratila.

„Rád ťa po tých rokoch zase vidím a dúfam, že mi môžeš povedať to isté,“ prehovoril konečne Tomáš a sklonil sa, aby ju pobožkal na líce.

„Samozrejme, aj ja som rád, že sme sa stretli,“ spamätal sa Noro a tiež jej dal pusku.

Konečne sa usmiala a pokývala hlavou.

„Poďte medzi ostatných, predsa tu nebudete stáť pred dverami,“ vyzvala ich. Opäť bola tou starou dobrou predsedníčkou triedy, ktorá všetko organizuje. Chytila každého pod pazuchy a viedla ich do chaty.

Keď Tomáš začul hlučnú vravu ostatných, stratil aj tú malú dávku sebaistoty, s ktorou tam prišiel. So slovami: „Musím ešte zatelefonovať manželke,“ sa vytrhol a vyšiel na vzduch. Oprel sa o kmeň stromu a zo saka vybral mobil.

„Áno?“ začul známy hlas. Ako veľmi by si želal, aby tu bola s ním alebo ešte radšej, aby bol on pri nej.

„Táni, ja som asi fakt zbabelec, ja medzi nich nedokážem ísť. Nemal som sem vôbec chodiť,“ šeptal, pretože nechcel, aby ho niekto počul.

„Tomi, počúvaj ma. Si ten najlepší chlap, akého som kedy spoznala a neurobil si nič, čo by ti ktokoľvek z tých ľudí tam mohol

vyčítať. Pokiaľ sa im dokáže **on** pozeráť do očí, ty to dokážeš tiež. Ja viem, kto si, vážim si ťa a ak to oni nedokážu, tak sú to chudáci, ktorí nepoznajú správneho človeka, ani keby im na púšti podával pohár s vodou. Ja viem, že to zvládneš,“ odmlčala sa a on sa nadýchol.

„Ďakujem, láska, potreboval som to od teba počuť,“ strčil telefón do vrecka a ešte na chvíľu oprel hlavu o vráskavú borovicu.

„Tošo?“ zakričala Soňa, keď neprichádzal. Chcela už začať a nebola si istá, či úplne neodišiel.

„No?“ ozval sa, aby vedela, že ju počul, no hlavu k nej neotočil.

Začala mu vyťahovať ruku z vrecka, v ktorej ešte stále držal mobil.

„Poď už dnu, čakáme len na teba, chceli by sme začať,“ dohovárala mu.

„Môžem sa ťa niečo opýtať?“ konečne sa na ňu pozrel a hľadel jej priamo do tváre.

Nevedela, aká otázka príde, preto len neisto prikývla.

„Toto je prvá stretávka, alebo ste ma len na tie predchádzajúce nevolali?“ Záležalo mu na tom, čo odpovie. Rozhodol sa, že ak sa schádzali aj predtým a jeho nepozývali, nepôjde tam ani teraz..

„Oficiálne je táto prvá. Párkrát sme sa s babami stretli len tak pri káve, ale bez pozvánok a chystania. Iba sme si cinkli a niekde si spolu sadli,“ priznala a tiež mu pri tom pozerala do očí. Veril jej, že neklame. Pokýval hlavou a odlepil sa od stromu. Podal jej ruku.

„Tak teda poďme, nech kvôli mne nečakajú,“ povedal pevným hlasom.

Chytila sa ho, no nevykročila s ním, ale stiahla ho späť. Pozrela ku schodom, či sú sami.

„Chcem, aby si niečo vedel, než pôjdeš medzi ostatných. Väčšina z nás neverila tomu, že tá bitka vtedy vznikla len tak. Poznali sme sa roky, dokonca sme spolu chodili aj na zédeesku a nikdy som nevidela, že by si sa s niekým bil. Často sme sa o tom s babami rozprávali a ony majú ten istý názor ako ja. No pravdu poznáte len vy dvaja a kým sa ju nedozvieme, nemôžem, súdiť ani jedného, ani druhého.“

„Pravdu poznáme traja. Ale kým Dita sama neprehovori, nebudem ju o to žiadať ani za cenu toho, že si o mne budú moji rodičia a bývalí priatelia myslieť, že som násilník a kriminálnik. Okrem toho aj tak neviem, kde je.“ Po prvý raz prezradil niečo viac.

„Nevedela som, že Dita pri tom bola tiež,“ povedala Soňa šokovane.

„Pri tej bitke už nebola, iba pri tom, čo bolo predtým. Nechajme to, možno si ten príbeh niekde prečítaš a ak nie, budeme žiť ďalej tak, ako doteraz.“ Znova sa pohol smerom k chate.

„Hovoríš v hádankách, ktoré neviem rozlúštiť. Ale nech to dopadne, ako chce, ja ti verím a oni tiež.“ Kývla hlavou smerom k chate.

„Mysli na to, keď budeš vchádzať medzi nich,“ dohovorila a držiak sa za ruky vchádzali do jedálne, kde na nich čakalo zvyšných dvadsaťdva dospelých deciek.

„Neviem, ako sa mám správať k Endymu,“ priznal, no už nezaštil.

„Ako k ostatným. Keď sa s tebou bude chcieť rozprávať, príde sám,“ poradila mu a viedla ho ďalej.

„Máš pravdu,“ pokýval hlavou.

Keď ruka v ruke vošli, ozvali sa hlasné výkriky: „No konečne môžeme začať, sme skoro všetci...“ kričali jeden cez druhého. Kto si dokonca zatlieskal a niekto zapískal.

Tomáša by v tom momente zaujímalo, čo mal ten hvizd vyjadrovať. Obzeral sa po tvárach, ktoré roky nevidel, a odhadoval, čo si asi kto myslí. Zachytil povzbudivý úsmev triednej profesorky, Vilov sebedovomý pohľad, Helena pokyvovala hlavou, Noro si naprával nohavice, Tri Grácie, ako nazývali nerozlučnú trojicu spolužiakov, mu naraz zakývali, akoby to mali nacvičené. Musel uznať, že sa všetci tvária úplne normálne, no ani sa nepokúšal odhadnúť, či je to aj úprimné. Sadol si na stoličku, ku ktorej ho Soňa priviedla, a stisol niekoľko rúk, čo sa k nemu natiahli.

Postupne sa začal uvoľňovať. Zistil, že nie je až také zlé rozprávať sa po toľkých rokoch s bývalými kamarátmi.

Keď po čase profesorka otvorila triednu knihu a začala vyvolávať

postupne podľa abecedy, aby rozprávali o svojom živote, Tomášova nervozita bola preč a vedel presne, čo povie.

„Norbert Desersa.“ Triedna vážne vyslovila ďalšie meno a Tomáš spozornel. Bol zvedavý, čo Noro robí, ako žije.

„Ani sa nemám až tak veľmi čím chváliť. Ako manžel som sklamal, z čoho logicky vyplýva, že som rozvedený...”

„To sa chváliš, či sťažuješ?“ prerušil ho Vilo.

„Konštatujem,“ odpovedal Noro podráždene a pokračoval.

„Mali sme dcéru, ale nevidel som ju od dvoch rokov, lebo moja bývalá mala utkvellú predstavu, že pri svojej práci nedokážem správne vychovať dieťa, obzvlášť ak je to dievča. Mala u mňa strach z profesionálnej deformácie a ani jeden z nás nechcel ustúpiť zo svojho názoru, tak sme si radšej ustúpili z cesty.“

„Čím ďalej, tým viac ma zaujíma, čo robíš,“ ozval sa znova Vilo. Vyzeralo to, akoby to bol len ich súkromný rozhovor.

Noro si odkasľal a sklonil hlavu. Zdalo sa, že hľadá vhodné slová na vyjadrenie toho, čím sa živí. To upútalo ešte väčšiu pozornosť ostatných spolužiakov. Nikto z nich vlastne o Norovi nič nevedel od chvíle, kedy sa naposledy rozlúčili.

„Pomáham nájsť robotu dievčatám, ktoré majú takú sexuálnu skúsenosť, ktorá sa nestala z lásky,“ povedal po chvíli. Sám musel uznať, že tento opis bol veľmi zjemnený, zaobalený a hlavne – dvojzmyselný.

„Nevedel som, že robíš pasáka a ešte sa k tomu aj verejne priznávaš. Vidím, že stojíme každý na opačnej strane zákona. Ja totiž robím na polícii,“ reagoval opäť Vilo. Noro na neho škaredo zazrel, pokrčil čelo, čím sa jeho jazva na tvári ešte zvýraznila.

„No, neviem na ktorej strane stojíš ty, ale ja som práve dohovoriť.“ Oprel sa, ukazovákom pohladil svoj krivý nos, založil si ruky na prsiach a nič viac už nevysvetľoval.

„Tak asi tu už nie som úplne sám, kto sa necíti práve najlepšie,“ pomyslel si Tomáš a zadíval sa Norovi do tváre. Ten však hľadel niekde do neznáma a zdalo sa, že ho Vilove slová znervóznil.

„Tak pokračujeme,“ prerušila triedna vzniknuté ticho a vyvolala ďalšie meno.

Dana vybrala album a svoje rozprávanie dopĺňala svadobnými fotografiami.

„Niektó sa rozvádza, niekto vydáva. Ja som aktérkou toho šťastnejšieho príbehu a ako vidíte, pred mesiacom som vstúpila do manželstva s tým fešákom, na ktorého hádzem zbožné pohľady.“

„Ty, Dani a nie je od teba náhodou mladší?“ opýtala sa Grácia nevinne.

„Náhodou je, ale to je už dnes úplne normálne, že si ženy berú mladších chlapov. Aby im dlhšie vydržali,“ odôvodnila svoj výber partnera a dodala: „Na rozdiel od niekoho.“

„Na rozdiel od niekoho? To si myslela mňa?“ ozvala sa skoro urazene Beáta.

„Ale nie, myslela som svoju dcéru. Pôvodne som to ani nechcela spomínať, to mi len tak ušlo,“ dodala rýchlo na vysvetlenie.

„A, tak to nás zaujíma! Všetci, decká?“ ozval sa Ďuro, triedny šašo – ako ho všetci nazývali. Vôbec sa za tie roky nezmenil, čo viacerých veľmi prekvapilo. Nevedeli si vôbec predstaviť, ako sa správal vo svojej funkcii, keď nedokázal byť ani chvíľu seriózny.

„Hovóór. Potom poviem ja,“ prosíkal.

„Tak dobre, aj tak to už niektoré baby vedia a ostatní by sa to dozvedeli skôr či neskôr tiež.“

Keď sme s Martinom zistili, že je to medzi nami vážne, rozhodli sme sa zoznámiť aj naše rodiny. Presnejšie moju dvadsaťpäťročnú dcéru a jeho päťdesiatročného otca. Vtedy sme ešte netušili, že sa Sylvia do môjho budúceho svokra, mimochodom veľmi zachovalého a sympatického, zamiluje a on do nej. Takže teraz je môj svokor mojím zaťom, moja dcéra je aj moja svokra a môj manžel je môj nevlastný brat,“ dohovorila, rozhodila ruky a buchla po stole. Miestnosťou sa ozvalo Ďurovo dlhé písknutie.

„Myslel som si, že vás tu ohúrim svojím pestrým životným osudom, ale na teba, zlato, prosto nemám. Vieš si predstaviť, že by si mala ešte syna? To by bol brat tvojej svokry, tvojmu mužovi by bol vlastný syn strýko a tvojmu svokrovi by bol vnuk zároveň švagor,“ rozvíjal ďalej jej rodinnú situáciu. Spolužiaci sa rehotali a Danká krútila hlavou.

„Ďuro, ty si hrozný. Urobíš grotesku aj z vážnej veci,“ bránila sa s úsmevom a buchla ho po pleci.

„No počkaj, počkaj, to ešte nie je všetko! Je veľmi pravdepodobné, že sa tvojej dcére narodí syn a potom tvoj vnuk bude tvoj nevlastný brat a tvoj svokor bude mať syna a vnuka v jednom, čo nemusí byť až také zlé, stačí, keď kúpi len jeden darček a vybaví naraz syna aj vnuka. Akurát mi nie je jasné, či ho bude volať ocko alebo dedo.“ Tváril sa, že urputne rozmýšľa, krútil hlavou a pritom si z čela utieral imaginárny pot. Smiala sa už aj triedna profesorka, dievčatá si utierali čierne slzy, ktoré im tiekli od smiechu a zmývali z očí maskaru.

To bol celý Ďuro. Nedokázal by hovoriť vážne, ani na pohrebe.

Keď už všetci stíchli, začal rozprávať o sebe, aby neviazla zábava, ako sám povedal.

„Ja som presne pred rokom urobil šťastnú jednu ženu tým, že som sa s ňou rozviedol. My sme sa ani nehádali, iba sme si vymieňali názory. Najprv som mal svoj, a keď sme dohovorili, mal som jej názor. Keď som sa pristihol pri tom, že si kupujem ženský časopis, dostal som strach, že budem mávať aj menštruáciu. Začal som jej viac oponovať, aj za cenu toho, že sa pohádame. Nakoniec sme sa už inak ako krikom ani nedokázali rozprávať. Teraz žije v šťastnom vzťahu s jedným hermafroditom.“

„Nechcel si povedať homosexuálom?“ Bolo počuť Romanovu otázku medzi smiechom ostatných.

„On nie je úplne teplý, iba taký nateplalý. Vyzerá ako chlap, spáva so ženami ako chlap, iba rozmýšľa ako žena. Taká ženatka.“

„Ženatka? Taký výraz som ešte nepočula a veru, už toho mám v mojom veku dosť za sebou,“ čudovala sa triedna.

„No, ženám, ktoré sa správajú ako chlapi, sa hovorí mužatky. A keď sa chlap správa ako žena, musí byť ženatka, nie?“ vysvetlil logicky.

„Sen každej ženy. Aby ju muž chápal,“ reagovala Grácia.

„Pôvodne som vám, dievčatá, chcel povedať, že som momentálne tiež voľný, ak by ste mali záujem, ale ako vidím, vy nestojíte o chlapa s vlastnou hlavou, takže nič.“

Tomáš akoby z diaľky počúval Ďurovo vtipné podanie nevydareného manželstva. Stále pozeral na Nora, ktorý nespúšťal oči zo steny pred ním. Zuby mal zaťaté a sánky mu poskakovali v pravidelnom rytme. Tak veľmi by si prial vedieť, na čo práve myslí.

„Tomáš Gonda.“ Profesorkin hlas volajúci jeho meno ho priviedol do reality. Oči spolužiakov sa upreli na neho. Aj tie Norove.

„Ja, ako už určite všetci viete, a kto nie, tak by sa to dnes aj tak dozvedel, som do tej úžasnej a vysnívanej dospelosti nevkrúčil pravou nohou. Vynesením rozsudku mi zastrihli krídla skôr, ako som ich stihol roztriahnuť.“ Jeho pohľad sa stretol s Norovým.

„Pochopil som, že život je vlastne balansovanie na ostří noža. Stačí šťastná náhoda, žiješ si spokojne a nemusíš sa o to ani sám pričiniť. Alebo naopak, niekto iný sa ti pričiní o blbú náhodu a ty sa ocitneš po uši v bahne.“

Ani jeden neuhol očami, takže to vyzeralo, že ide o súkromný rozhovor.

„Život je jen náhoda, jednou si dole jednou nahoře...“ zaspievala triedna, čím asi každého prekvapila a Tomáša povzbudila. Odrazu zväžnela.

„Také čosi sa naozaj môže stať každému. Dôležité je len to, aby sa z toho bahna vyhrabal, a poučený išiel ďalej,“ pokračovala, no zdalo sa, že to, čo práve povedala, nepatrí len Tomášovi.

„Hovorí sa, že v kriminále každý stratí aj to dobré, čo v ňom ešte zostalo,“ ozval sa Vilo.

Tomáš k nemu otočil hlavu.

„Boli tam väčšinou slušní ľudia a niektorí aj s vysokoškolským diplomom. Títo ľudia niečo spôsobili neúmyselne alebo len mali horších právnikov. V niektorých kriminálnikoch dobro zostáva navždy. Na rozdiel od tých, ktorí sa tam síce nedostanú, no dobro v nich za boha nenájdeš. Bol tam aj taký, ktorý neurobil nič, iba zmlátil sviňu, ktorá by si ten kriminál zaslúžila viac ako ktokoľvek z nás. Najhoršie na tom je to, že niekedy tá najväčšia zberba zostáva vonku,“ dopovedal Tomáš zachrípnutým hlasom a pozeral svojím spolužiakom priamo do očí.

Zostalo mrazivé ticho, ktoré prerušila Soňa. Vždy všetko zachraňovala, vždy vedela, čo a hlavne kedy povedať.

„Dobre, tak by ma teda zaujímalo, kto tam sedel úplne, ale úplne omylom.“

„Napísal som knihu. Volá sa SPOVEĎ SPOZA MREŽÍ a práve ju chcem vydať. Je plná pravdivých príbehov zo života mojich kamarátov z väzenia, aj ten môj, so skutočným menom. Tam si budeš môcť všetko prečítať. Teraz ti nič nepoviem, iba aby si si ju kúpila, ak mi to s niektorým vydavateľstvom vyjde.“

Všetci prekvapene počúvali. To by na Tomáša nikto nepovedal.

„To je ten príbeh s Ditou, o ktorom si mi hovoril vonku?“ opýtala sa Soňa vzrušeným hlasom.

Na konci stola niečo ťuklo a po stole sa rozlialo červené víno. Stekalo Norovi rovno na stehná.

„Do riti!“ zahrešil a prudko vstal od stola.

Soňa pozrela na pôvodcu nehody a znechutene pokrútila hlavou. No okamžite sa otočila k Tomášovi.

„Sľubujem, sľubujem, určite si ju kúpime všetci. Však, decká?“ Otočila sa na okamih k spolužiakom.

„Zo zvedavosti, ale hlavne, aby sme ťa podporili.“ Tri Grácie naraz pokyvovali hlavou.

Nechcela sa vzdať: „Tak prosím, prosím, aspoň jednu takú kurióznou príhodu,“ drankala ako malý žiačik na besede so spisovateľom.

„Ty by si vymámila aj teľa z jalovej kravy,“ povedal Tomáš s úsmevom.

„Jeden príbeh by som povedať mohol.“ Pozrel na ostatných, vyzerali nadšene. Ten záujem ho potešil, preto si spomenul na priateľa lekára, ktorý pred rokmi napadol jedného vysoko postaveného súdruha. „Skončil medzi nami vo väzení a aj so svojím zamestnaním skôr, ako ho začal naplno vykonávať.“

Vlado bol doktor. Školu ukončil medzi najlepšimi, s červeným diplomom, a po návrate z vojny nastúpil plný ideálov ako doktor do nemocnice. Zoznámil sa s jednou veľmi sympatickou sestričkou, s ktorou sa po mesiaci oženil. Keď mu jeho láska oznámila, že